

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 08-08-2022

Mødedato Mandag d. 08. august 2022 kl. 15:30

Mødested M.5/Rådhuset

Mødedeltagere Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Hærvejen - Udviklingsstrategi - Orienteringssag.....	3
Blå Støttepunkter i Viborg Kommune (udmøntning).....	5
Klimaplanen på tværs af fagudvalg.....	10
Underskriftsark.....	12

Punkt 1: Hærvejen - Udviklingsstrategi - Orienteringssag

22/21185

Resume

Sagen vedrører orientering om den vedtagne strategi for udvikling af Hærvejen 2022-2025, samt orientering om den aktuelle status på hærvejsrelaterede initiativer i Viborg Kommune.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-08-2022

Orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Historik

I en længere årrække har 15 jyske kommuner samarbejdet omkring hærvejen. Samarbejdet er forankret i foreningen "Udvikling Hærvejen".

I 2021 fik samarbejdet en ny organisering. I den forbindelse blev der bl.a. etableret et sekretariat til at håndtere og forankre udviklingsarbejdet på tværs af de 15 kommuner.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Kommune er repræsenteret i "Udvikling Hærvejen" på flere niveauer.

Borgmester Ulrik Wilbek er næstformand i bestyrelsen, kulturelf Steen Lindgaard repræsenterer kommunen i styregruppen, og arkitekt Therese Banggaard Agerkilde er deltager i koordineringsgruppen. Endvidere er Udvikling Hærvejens tre sekretariatsmedarbejdere fysisk placeret på Viborg Rådhus.

Bestyrelsen for Udvikling Hærvejen har godkendt en strategi for perioden 2022-2025.

Strategien indeholder, udover en overordnet vision og en række målsætninger, fem indsatsområder, som hver skal bidrage til at realisere ambitionen om, at Hærvejen bliver en vandre- og cykelrute med lokal værdi og international tiltrækningskraft.

Viborg Kommune udgør nærmest ruternes balancepunkt beliggende midt på den nord-sydgående akse i Jylland. Hærvejens potentiale i lyset af en fremtidig turismeudvikling i Viborg og på Viborgeggen er markant. Særligt set i sammenhæng med planerne for Domkirkevarteret som en ny kulturel by-attraktion, og de helt særlige landskabelige, natur- og kulturhistoriske kvaliteter omkring De fem Halder, som åbner for publikum i september 2022. Endvidere forventes den kommende filmatisering af Ida Jessens "Kaptajnen og Ann-Barbara" med Mads Mikkelsen i hovedrollen, at skabe en fornyet interesse for "Blicher-egnen", kartoffeltyskerne og "Kongens land", som bliver titlen på den nye zentropa-film.

Forvaltningen vil på mødet orientere om indsatser i relation til Hærvejsprojektet indenfor Viborg Kommunes geografi, herunder delprojekter som påtænkes ansøgt realiseret og medfinansieret i relation til bl.a. Domkirkevarteret.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Hærvejens udviklingsstrategi fokuserer på årrækken 2022-2025

Økonomiske forhold og konsekvenser

Nordea-fonden har overfor Udvikling Hærvejen tilkendegivet at man er villig til at disponere et tre-cifret millionbeløb til udvikling af Hærvejen.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Hærvejen - strategi for udvikling

Punkt 2: Blå Støttestrukturer i Viborg Kommune (udmøntning)

21/14515

Resume

Sagen indeholder opsamling vedr. udmøntning af de enkelte projekter i forbindelse med "Blå Støttestrukturer" i Viborg Kommune.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at punktet drøftes på fællesmøde mellem Teknisk Udvalg, Klima- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-08-2022

Der blev orienteret om status for projekter i forbindelse med "Blå Støttestrukturer".

Det besluttes, at søplanen tages op til drøftelse på kommende fællesmøde mellem de tre udvalg.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede ved budgetvedtagelse for budget 2021-2024, at der skulle laves en undersøgelse af oplagte muligheder for friluftsbadning i Viborg Kommune.

På baggrund heraf har Kultur- og Fritidsudvalget behandlet sagen, idet forvaltningen har beskrevet forslag til konkrete initiativer, der kan understøtte friluftsbadning i kommunen.

Byrådet besluttede på mødet 15. marts 2022, at anlægsudgiftsbevilling på 2.225.000 kr. til kontoen "Outdoor/friluftsbadning" frigives med rådighedsbeløb i 2022 til realisering af en række konkrete initiativer, og at sagen fremsendes til Teknisk Udvalg og Klima- og Miljøudvalget til orientering, idet det foreslås, at der afholdes fællesmøde mellem de tre udvalg i 2. halvår 2022.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Af sagsfremstillingen til Kultur- og Fritidsudvalgsmødet 27. april 2021 ([link til sag nr. 7 i Kultur- og Fritidsudvalget den 27. april 2021](#)) fremgik bl.a.:

"Forvaltningen har udarbejdet notat med forundersøgelse vedr. punktet (bilag 1).

Heri noteres, at der igennem det sidste årti er sket en ændring i danskernes idrætsvaner, fra klassiske idrætsdiscipliner går danskerne nu særligt i to nye retninger og fælles for dem er, at man vil være mere ude i naturen. En pil peger i retningen af action prægede aktiviteter med høj intensitet (MTB, trailløb, triatlon mm.). En anden pil peger i retningen af mere rekreative aktiviteter med lavere intensitet (gå-/vandreture, yoga, pilates, vinterbadning, SUP mm.). Dertil tegner sig et billede af at man i højere grad dyrker motion uorganiseret/alene eller i mindre fællesskaber. Dette har fået en yderligere dimension som en naturlig konsekvens af et nedlukket foreningsliv under corona-pandemien.

Med disse nye tendenser indenfor aktivt fritidsliv bliver det nærliggende at se på hvordan man i Viborg Kommune kan understøtte veletablerede aktiviteter med de aktiviteter der er i fremdrift, herunder særligt udeaktiviteter der relaterer sig til vand. I Viborg Kommune er der mange rigtig gode muligheder for aktiviteter i og på vand, som med mindre greb, vil kunne understøtte et stigende behov for faciliteter til at dyrke aktiviteter som friluftssvømning, vinterbadning, SUP mm.

Forvaltningen har drøftet udviklingen med Lokale og Anlægsfonden og der tegner sig et billede af, hvordan man med enkelte løsninger f.eks. midlertidige saunaløsninger, simple grejbank løsninger, mindre udbygninger/anlæg, kan udvide aktivitetsudbud til også at favne de nye tendenser i og på vand.

Der er i Viborg Kommune et bredt udvalg af foreninger der varetager outdooraktiviteter (MTB, løb/trailløb, klatring, gang/vandring, SUP (stand-up paddle) mm.) samt institutioner og erhvervsliv og som vil kunne understøtte vandsportsaktiviteter, hvis faciliteterne indbyder til det. I den henseende kan blå støtte punkter være med til at booste aktiviteter, der primært bevæger sig i det grønne, og skabe synergier og større sammenhæng mellem faciliteter og aktiviteter i outdoorregi.

Med en investering i de Blå Støttepunkter skabes mulighed for nye oplevelser i det våde element for både foreninger, private/kommunale institutioner, den almene borger samt turister i vores kommune.”

Forundersøgelsen samt indledende dialog med foreninger, eksterne aktører samt Teknik og Miljø har dannet grundlag for rækken af forslag til Blå Støttepunkter i Viborg Kommune, som efterfølgende indgik i sagen til Byrådet 18. maj 2022 ([link til sag nr. 13 i byrådet den 18. maj 2022](#)).

Status på udmøntning af projekter under ”Blå støttepunkter” efter frigivelse af midler maj 2022:

Lokation	Faciliteter	Samarbejdspartnere	Tilskud	Status
Bjerringbro - Gudenåen	Mobil grejbank; Kajak og SUP udstyr Årlig drift: 30.000 kr.	Bjerringbro Outdoor	150.000 kr.	Udstyret er etableret i Bjerringbro. Grejbank indviet 28. juni 2022
Bjerringbro Gudenåen – projekt Åpromenaden	Etablering af permanent sauna	Styregruppen bag projekt Åpromenaden	Op til 250.000 kr.	Det er disponeret et tilskud på 250.000 kr
Tjele Langsø - Bigum Søbad	Etablering af permanent sauna	Bigum Forsamlingshus + Langsø baderne	100.000 kr.	Der er disponeret et tilskud på 100.000 kr.
Tange Sø	Etablering af Kajak-polobane	Tange Ro og Kajakklub	78.311 kr.	Revideret ansøgning modtaget 040722 Grundet prisstigninger ansøges der om 104.415 mod tidligere 58.000 kr. Det der ydes tilskud på 78.311 kr.
Viborg - Nørresøbadet	Etablering af flydesauna	Viborg Vinterbadere Krone til krone tilskud	op til 250.000 kr.	Der er disponeret et tilskud på 250.000 kr. Afventer ansøgning fra forening
Viborg - sØnæs	Etablering af midlertidige formidlingslokaler/grejbank/event-udstyr	TM- Natur & vand, BU -Naturskolen Evt. lokalforening	Uafklaret	Første indledende møde afholdt med

repræsentanter
fra BU, SSO,
TM og KU -
næste møde
aug. 22

Hald Sø Dollerup	Opgradering af badebro, bordebænkesæt, shelters Udgift på 260.000 kr.	Naturstyrelsen	Uafklaret	Drøftes med Skov- og Naturstyrelsen.
Hald Sø Skyttehol- men	Etablering af permanent sauna	Naturstyrelsen Forening af foreninger - (Vinterbaderlauget ved Hald Sø)	Uafklaret	Intet nyt i sagen

Bjerringbro – Gudenåen:

Forvaltningen har i samarbejde med Bjerringbro Outdoor indkøbt Grejbank med div. udstyr til aktivitet på vand. Der er underskrevet en 2-årig samarbejdsaftale med Bjerringbro Outdoor. Grejbanken blev indviet 28/6-22.

Bjerringbro -Gudenåen- Åpromenaden:

I Helhedsplanen for Bjerringbro indgår Åpromenaden som et forslag til en ny bypark ved Gudenåen. I projekt Åpromenaden er der et stort ønske, om at etablere et blåt støttepunkt hvor en sauna skal være omdrejningspunkt for aktiviteter ved vandet hele året rundt.

Der er i løbet af foråret gennemført et omfattende jordarbejde og projektets næste etaper kan påbegyndes. Åpromenaden er bl.a. finansieret af Viborg Kommune, staten og private fonde.

Der henvises til sag fra Byrådet 22. juni 2022 ([link til sag nr. 17 i byrådet den 22. juni 2022](#)).

Til brug for etablering af sauna, søger Viborg Kommune 250.000 kr. frigivet fra puljen til realisering og investering i Blå Støttepunkter i Viborg Kommune, hvilket forvaltningen bakker op om.

Tjele Langsø - Bigum Søbad:

Tilskud ventes udbetalt i august 2022 under forudsætning af, at forvaltningen modtager dokumentation for at projektet er igangsat.

Tange Sø:

Forvaltningen har besøgt foreningen Tange Ro- og Kajakklub, som yder en stor indsats for at få gang i deres ungdomsafdeling igen. Bl.a. arbejder foreningen med KLC-forløb for de omkringliggende skoler. Foreningen søger tilskud til kajakpolobane samt ny flydebro til isætning af kajakker/SUP boards. Der ydes et tilskud på 78.311 kr. (25% egen finansiering).

Viborg - Nørresøbadet:

KU og TM har afholdt møde med foreningen Viborg Vinterbadere. Forvaltningen afventer ansøgning.

Viborg -sØnæs:

Møde afholdt med repræsentanter fra BU, SSO, TM og KU. På møde i august 2022 fastsættes ramme for projektet (beklædte containere m. opbevaringsplads, opholdsplads, tekninkrum til events mm.) BU – Naturskolen er projektejer på projektet.

Hald Sø – Skytteholmen og Dollerup:

Intet nyt i sagen. Der planlægges møder med Skov- og Naturstyrelsen om projekt i Dollerup.

Herudover er der forslag om særlige initiativer og faciliteter på Viborg Søerne.

Disse skal ses i sammenhæng med den udviklingsplan for Nørresø og Søndersø i Viborg, som blev behandlet i Byrådet i august 2017 ([link til sag nr. 29 i byrådet 30. august 2017](#)), hvor der peges på en række muligheder for at udvikle aktiviteter og faciliteter i og omkring søerne.

Status på udmøntning af udviklingsprojekter:

Lokation	Faciliteter	Samarbejdspartnere	Tilskud	Status
----------	-------------	--------------------	---------	--------

Viborg Søerne	Etablering af midlertidig wake board bane	Henvendelse fra initiativtager fra ”Wake up Viborg” i samarbejde med Dansk Vandski & Wakeboard Forbund	50.000 kr. (Permanent løsning 400.000 kr.)	Afventer ansøgning fra forening
Søndersø østsiden	Etablering af oplevelsessti/-bro i forbindelser med opgradering af badebro ved Viborg Idrætshøjskole/campingpladsen	Projektet udvikles i samarbejde med bl.a. Lokale- og Anlægsfonden	Uafklaret	Intet nyt i sagen
Søndersø Vestsiden	Etablering af bro m.v. bynært placeret	Fonde og erhvervsvirksomheder	Uafklaret	Intet nyt i sagen

Viborg Søerne – ”24 timer i Viborg” og projektet ”Wake Up Viborg”:

Der foreligger henvendelse fra ansøger, som sammen med Dansk Vandski- og Wakeboard Forbund har fremsendt forslag om midlertidig etablering af wakeboard-anlæg i Søndersø, placeret i den nordlige ende langs Hans Tausens Alle. Forvaltningen har afholdt møde med ansøgeren med henblik på godkendelse af en kortere forsøgsperiode på max. 6 uger, idet banen ønskes etableret i forbindelse med en kommende event, f.eks. Snapsting eller den nye udgave af ”24 timer Viborg”, som gerne ses udviklet til en multisportsfestival, der foruden løb, MTB, som foregår på ”land”, også kan rumme en række vandsportsaktiviteter på søerne, gerne i samarbejde med de foreninger, der til dagligt har aktiviteter på søerne (eksempelvis ro- og kajakkklub, FDF-Sejlads, Viborg Idrætshøjskole, SUP-aktiviteter, bådelaug m.fl.).

Søndersø – Østsiden og vestsiden:

I planen for Viborg Søerne peges på en række steder, hvor der kan udvikles på faciliteter og aktiviteter. Forvaltningen arbejder på dette i samarbejde med relevante aktører (foreninger, Viborg Idrætshøjskole og andre aktører, som gerne vil bruge søerne).

Markedsføring:

Realisering af projekterne følges op af kommunikations- og markedsføringsindsats.

Når de enkelte mulige initiativer udmøntes, sker det på baggrund af afklaring af evt. problemstillinger vedr. vandkvalitet, naturbeskyttelse m.v. i forhold til, hvilke aktiviteter, der kan placeres på det enkelte støttepunkt.

Det bemærkes, at der udover de anførte badesteder også er mulighed for friluftssvømning i friluftsbadene i kommunen: Midtjysk Friluftsbad i Hammershøj, Ulbjerg Friluftsbad, Klejtrup Friluftsbad, Kølvrå Friluftsbad og Vestbadet i Viborg og det kunne evt. også overvejes om eksempelvis livreddere fra friluftsbadene kunne understøtte aktiviteter i søbade m.v.

I forlængelse heraf bemærkes, at de foreslåede opgraderinger af badestederne vil kunne understøtte udviklingen, hvor mange ønsker at bade og svømme i søer og fjorde med en kapacitet, der langt overstiger kapaciteten i de friluftsbade, der er i Viborg Kommune.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

De helt konkrete forslag til faciliteter etableres i 2022.

Evt. udvikling af projekt vedr. etablering af oplevelsessti/-bro ved Søndersø forudsætter dog udviklingsproces i samarbejde med aktører i området, Lokale- og Anlægsfonden m.fl.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der kan være driftsmæssige problemstillinger forbundet med realisering af de enkelte projekter.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 3: Klimaplanen på tværs af fagudvalg

20/28957

Resume

Viborg Kommunes klimaplan er aktuelt i offentlig høring og forventes vedtaget i efteråret 2022. Bred politisk forankring af planen i fagudvalgene og koordinering af indsatser på tværs af fagudvalg er centralt for at lykkes med en effektiv implementering af planen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at fagudvalgene på baggrund af et kort oplæg drøfter, hvorledes politisk forankring af planen i fagudvalgene og koordinering af indsatser på tværs af fagudvalg sikres.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 08-08-2022

Sagen udsættes, idet det foreslås, at den genoptages i det samlede Byråd.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Klimaplanen fastlægger en række overordnede klimamål på vejen til en klimaneutral kommune i 2050.

Viborg Kommune som geografisk område skal i 2030:

- have reduceret drivhusgasudledningerne med 70 % i forhold til 1990.
- have mindst 70 % af sit energiforbrug dækket af vedvarende energi.
- genanvende minimum 60 % af husholdningsaffaldet.

Viborg Kommune som organisation skal i 2030:

- have reduceret drivhusgasudledningerne fra driften af Viborg Kommune med mindst 70 % i forhold til 2019.

De overordnede klimamål er indskrevet direkte i Sammenhængsmodellen under temaet Bæredygtighed.

Klimaplanen har desuden en række mål for klimaindsatsen i Viborg Kommune fordelt på forskellige indsatsområder:

- Energi
- Byudvikling, transport og mobilitet
- Landbrug og natur
- Uddannelse af børn, voksne og medarbejdere
- Affald
- Grønt erhvervsliv
- Transport i Viborg Kommune som virksomhed
- Bygninger i Viborg Kommune som virksomhed
- Indkøb i Viborg Kommune som virksomhed
- Klimatilpasning

De fleste indsatsområder tager naturligt udgangspunkt i de kompetencer, som hører under Klima- og Miljøudvalget og/eller Teknisk Udvalg. Men særligt indsatsområder, hvor vi arbejder med klimaaftrykket fra Viborg Kommune som virksomhed, kræver en dybere forankring i alle fagudvalg. Derudover kan Kultur- og Fritidsudvalget spille en vigtig rolle i eksempelvis uddannelsesindsatser.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 4: Underskriftsark

21/41401

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.